

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ-ВИКОНАВЦІВ ДО ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ

Людмила Шестерікова,
аспірантка Інституту професійної освіти НАПН України,
<http://orcid.org/0000-0002-8303-4294>

Анотація. Сучасні тенденції розвитку і впровадження інноваційних технологій у науці, техніці й суспільстві мають безпосередній вплив на всю мистецьку сферу. До креативних індустрій відносять дизайн, образотворчі види мистецтва, архітектуру, моду, письменництво, видавничу справу, медійні напрямки. Креативні індустрії займають важливе місце у підготовці майбутніх художників-виконавців до підприємницької діяльності, а для підвищення рівня їх конкурентоспроможності в умовах сучасного ринку праці мистецької галузі є потреба у розвитку підприємницької компетентності.

Ключові слова: професійна освіта, підготовка до підприємництва, молодіжне підприємництво, креативна індустрія, художник-виконавець.

PREPARATION OF FUTURE PERFORMING ARTISTS FOR ENTREPRENEURIAL ACTIVITY IN THE FIELD OF CREATIVE INDUSTRIES

Liudmyla Shesterikova,
PhD Student
of the Institute of Vocational Education of NAES of Ukraine

Abstract. Current trends in the development and implementation of innovative technologies in science, technology and society have a direct impact on the entire artistic sphere. Creative industries include design, fine arts, architecture, fashion, writing, publishing, and media. Creative industries play an important role in preparing future performing artists to entrepreneurship, and to increase their competitiveness in the modern labor market of the art industry there is a need to develop entrepreneurial competence.

Keywords: professional education, preparation for entrepreneurship, youth entrepreneurship, creative industry, performing artists.

Сучасні тенденції розвитку і впровадження інноваційних технологій у науці, техніці й суспільстві мають безпосередній вплив на всю мистецьку сферу та працю і майстерність художників, чутливих до суспільних смаків і нових технологічних рішень у галузі культурних (креативних) індустрій. Загалом до креативних індустрій відносять дизайн, образотворчі види мистецтва, архітектуру, моду, письменництво, видавничу справу, медійні напрямки (друковані, телебачення, радіо, подкасти), кіно, рекламу тощо. Національне бюро програми ЄС «Креативна Європа» 2021-2027 виділяє 12 секторів культурних та креативних індустрій, серед них Образотворче мистецтво (живопис, скульптура, малюнок, друк, фотографія) (Креативне підприємництво або чи може творчість бути доданою вартістю, 2022). Також види економічної діяльності, які належать до креативних індустрій визначені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24.04.2019 № 265-р «Про

затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій» (2019). Згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 у переліку наявний клас 90.03 Індивідуальна мистецька діяльність, який включає діяльність незалежних митців, таких як художники, скульптори, мультиплікатори, гравери, офортисти тощо.

Креативні індустрії вже багато років є прибутковим сектором економіки у багатьох країнах світу (Від сквотів до хабів: звідки береться креативна економіка, 2015). В Україні вперше це поняття з'явилося у 2018 році, після внесення змін до Закону «Про культуру». Відповідно до Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про культуру"» поняття «креативні індустрії» означає види економічної діяльності, метою яких є створення доданої вартості і робочих місць через культурне (мистецьке) та/або креативне вираження, а їх продукти і послуги є результатом індивідуальної творчості.

На сьогодні достатньо ґрунтовно вивчена креативна підприємницька діяльність, яка безпосередньо пов'язана з креативною індустрією. Підприємництво відіграє велику роль у сфері культури та надає поштовх для її регулювання (Чечетова, & Чечетова-Терашвілі, 2019, с. 48). Також є поняття креативне підприємництво, зазначено, що такий бізнес працює в рамках культурних і творчих індустрій, і охоплює такі культурні сфери та види діяльності, як преса та друкарська справа; мистецтва (театр, виконавське мистецтво, хореографія тощо); візуальні мистецтва (галереї, архітектура, дизайн, ремесла), національна культурна спадщина (історичне середовище, в тому числі, музеї та бібліотеки), аудіовізуальна творчість (ТБ, радіо, медіа, музика, фільми тощо) (Ткачук, 2015, с. 501). Креативний підприємець відрізняється від звичайного типового підприємця тим, що займається створенням або експлуатацією творчого або інтелектуального капіталу.

Креативні індустрії стають однією з прогресивних технологій та засобів розвитку сучасної інноваційної економіки, в тому числі в сферах культури і мистецтва. Креативність ототожнюють не тільки з інноваційністю, але й з творчістю. В цьому випадку, зазвичай, використовується поняття креативні індустрії (Чечетова, & Чечетова-Терашвілі, 2019, с. 51). До важливих трендів креативних індустрій відносять ставлення до ідеї як цінності, що відкриває для художника можливість працювати на себе, та звернення до малого бізнесу. Особливістю праці художника-виконавця є її прикладний характер, затребуваний у всіх секторах культурних і креативних індустрій (образотворчому мистецтві, ремеслах, дизайні, моді, видавництві, рекламі тощо). Художники-виконавці беруть участь у збільшенні обсягів товарообороту креативною продукцією, що позитивно впливає на зовнішню торгівлю. Задля збільшення участі малих та середніх підприємств в експортній діяльності та підвищення рівня їх конкурентоспроможності, потрібно забезпечити фахівців необхідними знаннями та компетенціями, які формує сучасна система освіти, сприяти створенню бізнес-інкубаторів, стимулюванню інноваційної діяльності (Холодницька, 2018, с. 156).

Вітчизняна професійна освіта мистецького спрямування покликана готувати конкурентоспроможних фахівців, здатних самостійно управляти розвитком своєї особистості, життя й кар'єри, спроможних працювати в умовах інтенсивного розвитку малого бізнесу, що потребує від них розвиненої підприємницької компетентності.

Отже, креативні індустрії займають важливе місце у підготовці майбутніх художників-виконавців до підприємницької діяльності, а для підвищення рівня їх конкурентоспроможності в умовах сучасного ринку праці мистецької галузі є потреба у розвитку підприємницької компетентності.

Список використаних джерел:

Креативне підприємництво або чи може творчість бути доданою вартістю (2022). *Гурт*. URL: <https://gurt.org.ua/news/informator/76363/>

Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій: розпорядження Каб. Міністрів України від 24.04.2019 № 265-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/265-2019-p#Text>.

Від сквотів до хабів: звідки береться креативна економіка (2015). *Українська правда*. URL: <http://life.pravda.com.ua/culture/2015/10/21/202073/>.

Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії» № 2458-VIII від 19.07.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2458-19#Text>.

Чечетова, Н. Ф., & Чечетова-Терашвілі, Т. М. (2019). Креативне підприємництво – основа креативної економіки країни та її регіонів. *Wschodnioeuropejskie Czasopismo Naukowe (East European Scientific Journal)*, 9(49), 47-52.

Ткачук, О. М. (2015). Креативність у підприємницькій діяльності. *Глобальні та національні проблеми економіки*, 7, 500-503.

Холодницька, А. В. (2018). Актуальні тенденції розвитку креативних індустрій в Україні в умовах глобалізації. *Економіка і суспільство*, 14, 151-157.